

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิด
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

Development of Learning Activity Management for Creative Writing
Using Concept Map, Thai Language Learning Substance in 6th Graders

ARTICLE INFO

Article history:

Received 5 December 2018

Revised 18 March 2019

Accepted 3 July 2019

Available Online 19 February 2020

ภิญญาภัสส์ ทิพย์โยธา^{1*}

Phinyapass Thipyotha^{1*}

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1. to develop the learning activity for Grade 6 Students' on creative writing using concept map approach with the efficiency of 80/80, 2. to find the effectiveness index of learning activity, 3. to compare the students' creative writing between before and after learning based on concept map approach, and 4. to study Grade 6 students' satisfaction on this learning. The target group was 24 students in grade 6 from Bannongseaw School by cluster sampling technique. The research instruments were 1) the lesson plans, 2) the learning achievement test, and 3) the satisfaction questionnaire.

The research revealed that: 1) The efficiency of learning activity was 85.04/82.08 as the specified criterion 80/80, 2) The effectiveness index the learning activity was 0.7500, 3) The comparative findings of the students' posttest scores were significantly higher than the pretest scores at .05 level, and 4) students' satisfaction in learning for creative writing by using the concept map at the highest level.

KEYWORDS: CREATIVE WRITING / CONCEPT MAP / LEARNING ACTIVITY

¹ ตำแหน่งครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองเสือ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ประเทศไทย

Teacher of Senior Professional Level in Bannongseaw School under Khonkaen Provincial Administrative Organization, Thailand.

* Corresponding author; E-mail address: doraemon_sweet@hotmail.com doi: 10.14456/joe.2020.12

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2. หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ 3. เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน และ 4. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 24 คน โรงเรียนบ้านหนองเสือ ตำบลวังหิน อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบวัดความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ

ผลการวิจัย พบว่า 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.04/82.08 ซึ่งเป็นไปตามตามเกณฑ์ 80/80 2. ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ เท่ากับ 0.7500 3. ผลการวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4. นักเรียนมีความพึงพอใจการเรียนรู้นี้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 2.66, S.D. = 0.80)

คำสำคัญ: การเขียนเชิงสร้างสรรค์ / แผนผังความคิด / การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป ในปัจจุบันการเรียนภาษาไทยมิได้มุ่งหวังให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้เพียงอย่างเดียวหากมุ่งหวังให้นักเรียนนำความรู้ความสามารถไปใช้ในชีวิตจริง สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ไว้ 5 สาระ คือ การอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งกำหนดสาระการเขียนเป็นสาระที่ 2 มีมาตรฐานการเรียนรู้ ท.2.1 ที่กำหนดไว้ว่า ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพและได้กำหนดให้เรียนรู้การเขียนเกี่ยวกับการเขียนสะกดคำตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ การเขียนเรียงความ ย่อความ เขียนรายงาน จากการศึกษาค้นคว้า เขียนตามจินตนาการ เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552)

การเขียนเป็นทักษะของการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้เขียนเพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นเกิดความเข้าใจตรงตามที่ต้องการ ด้วยเหตุนี้การเขียนจึงเป็นส่วนหนึ่งที่แสดงพฤติกรรมและความคิดของผู้เรียนว่าการเขียนที่มีประสิทธิภาพนั้นนอกจากสื่อสารให้คนเข้าใจแล้ว ต้องแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นงานเขียนที่เกิดจากจินตนาการของผู้เขียนเอง โดยมีได้ลอกเลียนแบบผู้อื่น มีอิสระที่จะคิดรูปแบบใหม่ ๆ แตกต่างไปจากแนวคิดที่มีอยู่ มีความน่าสนใจ ไม่ซ้ำแบบใคร เป็นผลงานที่คุณค่าทางความคิดริเริ่มอย่างเด่นชัด ซึ่งการเขียนประเภทนี้เรียกว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ปัจจุบันการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้เข้ามามีบทบาทต่อการศึกษามากยิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นพื้นฐานที่จะช่วยให้ครูรู้จักเด็ก และเป็นทักษะที่ช่วยให้เด็กมีโอกาสที่จะแสดงออก

ทางความคิดได้อย่างอิสระ ดังนั้น สิ่งที่เด็กเขียนออกมาจึงอาจจะมีแง่มุมที่แปลกใหม่ น่าสนใจ และไม่ซ้ำแบบใคร การเขียนเชิงสร้างสรรค์จึงเป็นทักษะที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนทักษะการเขียนจะต้องสัมพันธ์กับทักษะการคิด เพราะการเขียนจะช่วยให้ผู้เรียนแสดงความคิดอย่างเสรี สามารถจินตนาการ และให้ภาษาติดต่อสื่อสารได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้ (ปราณี สุรสิทธิ์, 2541) และจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองเสี้ยว ปีการศึกษา 2559 พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559 ของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองเสี้ยว สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย วิชาภาษาไทย คะแนนเต็ม 100 คะแนน คะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทำได้ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และมีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 เมื่อพิจารณาแยกเป็นสาระการเรียนรู้ พบว่า สาระที่ 2 การเขียน คะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทำได้เท่ากับ 32.65 คะแนน และคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศเท่ากับ 36.34 คะแนน

การเขียนนอกจากจะเขียนได้หลายแบบแล้ว ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่มีความสำคัญต่อผู้เรียน จึงมีผู้ให้ความหมายการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ ดังนี้ กรมวิชาการ (2546) อธิบายความหมายเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า เป็นการเขียนโดยใช้ความรู้ ประสบการณ์ และจินตนาการในการเขียนเรียงความ นิทาน เรื่องสั้น นวนิยาย และบทร้อยกรอง ซึ่งผู้เขียนจะต้องมีความคิดดี มีจินตนาการดี มีประมวลคำหลากหลาย สามารถนำคำมาใช้ในการเขียนและใช้สำนวนสละสลวย ถวัลย์ มาตจรัส (2546) ให้ความหมายว่า การเขียน เชิงสร้างสรรค์ หมายถึง งานเขียนที่แสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์ของผู้เขียนที่เขียนด้วยสำนวนภาษาที่มีลักษณะเฉพาะเป็นของตนเอง หรือมีรูปแบบการเขียนที่มีความแปลกใหม่ มีค่าและเป็นที่ยอมรับของสาธารณชน สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ (2546) ให้ความหมายว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ คือ การเขียน แสดงความรู้สึก ความคิด หรือความรู้สึกรู้ออกมาให้ น่าสนใจหรือความแปลกใหม่ ให้แนวคิดใหม่ ซึ่งยังไม่เคยปรากฏมาก่อน ขณะเดียวกันควรมีลักษณะเป็นไป เพื่อความดีงามของมนุษยชาติ เสริมสร้างสังคม จริยธรรม สุนทรียภาพและพัฒนาการทางความคิดกลุ่มเล็ก มีศิลปะกลมกลืน และสมจริง สิริญากร สดแสงจันทร์ (2547) ให้ความหมายว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการเขียนออกมาจากความรู้สึกนึกคิดจากจิตใจและจากจินตนาการความรู้สึกที่อิสระที่จะเขียนโดยอาศัยพื้นฐานประสบการณ์จากการเรียนรู้เดิม สร้างสรรค์ออกมาเป็นภาษาเขียนแล้วขัดเกลาร้อยกรองอย่างเหมาะสมถูกต้องตามประเภทหรือเนื้อหาที่แสดงออกมาโดยไม่ลอกเลียนผู้อื่น พวงเพชร เอี่ยมภูงา (2547) ให้ความหมายว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการเขียนที่ผู้เขียนต้องใช้ประสบการณ์จินตนาการและความสามารถในการใช้ถ้อยคำสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองเพื่อสร้างความจรรโลงใจให้แก่ผู้อ่านและผู้ฟัง อัจฉรา ชิวพันธ์ (2548) ให้ความหมายว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการเขียนซึ่งมีลักษณะการคิดริเริ่ม โดยที่ผู้เขียนจะต้องใช้จินตนาการและประสบการณ์ของตนเอง เชื่อมโยงความคิดในการเขียนในลักษณะที่คล้ายกัน พรเพ็ญ ปลีกกล้า (2557) ได้สรุปความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า การแต่งเรื่องตามความคิด ตามจินตนาการของตนเองที่แปลกใหม่ไม่เหมือนใคร เป็นภาษาที่สละสลวยทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดทางอารมณ์ ซึ่งเกิดจากองค์ประกอบและกระบวนการทางความคิดสร้างสรรค์ สรุปได้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ คือ การเขียนที่มาจากอารมณ์ความรู้สึกนึกคิด ประสบการณ์ และจินตนาการของผู้เขียนผ่านถ้อยคำในสำนวนภาษาของตนเองโดยไม่ได้ออกแบบลอกเลียนแบบผู้อื่น ซึ่งจะต้องมีความถูกต้องด้านภาษาและจรรโลงใจให้แก่ผู้อ่าน

การเขียนเชิงสร้างสรรค์มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ในการชีวิตประจำวัน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ควรฝึกให้เด็ก จึงจะทำให้มีประสิทธิภาพในการเขียนสูงขึ้น และเปิดโอกาสให้เด็กมีอิสระในการคิดได้อย่างเสรีมากยิ่งขึ้น ดังนั้นวิชาการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ ดังนี้ เบญจมาศ คุมทรัพย์ (2550) กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ นอกจากจะเป็นการฝึกทักษะ การเขียนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพทางการเขียนของนักเรียน ซึ่งจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการถ่ายทอดความคิดและสื่อความหมายให้เกิดประโยชน์ที่ต้องการสูงสุดแล้ว ยังเป็นการฝึกการคิด

เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น อันจะส่งผลต่อเนื่องไปถึงการพัฒนาคุณภาพของทรัพยากรบุคคลอีกทางหนึ่งด้วย และยังเป็นวิธีการที่จะช่วยให้ผู้สอนเข้าใจถึงความแตกต่างของผู้เรียน ช่วยให้เกิดความคุ้นเคยและเข้าใจในตัวผู้เรียนเป็นรายบุคคล สมพิศ คงทรง (2549) ได้กล่าวว่า การเขียน เชิงสร้างสรรค์เป็นเครื่องมือที่สามารถพัฒนาเด็กให้มีจินตนาการ แสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดในทางสร้างสรรค์ทางภาษา เป็นการระบายอารมณ์ตามธรรมชาติที่มีอยู่ในตัวเด็ก เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและเกิดความชื่นชมในศิลปะ ช่างซึ่งในการใช้ภาษาเพื่อแสดงออกในด้านต่าง ๆ จากแนวคิดที่กล่าวข้างต้น การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นวิธีที่ทำให้เด็กได้แสดงออกทางความคิด มีจินตนาการ กระตุ้นให้เกิดความสนใจในการเรียน รู้สึกสนุกสนาน เพลิดเพลิน สามารถแสดงออกทาง การเขียนตามธรรมชาติของเด็ก นอกจากนี้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ยังช่วยให้ครูรู้จักนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้แผนผังความคิด
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 48 คน โรงเรียนบ้านหนองเสี้ยว สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 2 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 24 คน โรงเรียนบ้านหนองเสี้ยว ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้อง ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 แผน ใช้เวลา 10 ชั่วโมง
2. แบบวัดความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นข้อสอบเรื่อง การเขียนเรื่องจากภาพและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ จำนวน 2 ฉบับ
3. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิด จำนวน 10 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้
2. การสร้างและหาคุณภาพแบบวัดความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์
3. การสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถามความพึงพอใจ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยต่อผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองเสี้ยว
2. ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยชี้แจงหลักการและเหตุผลให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างรับทราบ
3. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบวัดความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. ทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิดกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองเสี้ยว จำนวน 24 คน ปีการศึกษา 2560 ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2560 ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2560
5. หลังสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังเรียน (Post test) โดยใช้แบบวัดความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียนและสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองเสี้ยว ต่อกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิด

ผลการวิจัย

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แผนผังความคิดมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.04/82.08 ซึ่งเป็นไปตามตามเกณฑ์ 80/80
2. ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แผนผังความคิด มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7500
3. ผลการวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้แผนผังความคิด มีคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักเรียนมีความพึงพอใจการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.66$, S.D. = 0.80)

สรุปและอภิปรายผล

1. สรุปผลการวิจัยข้อ 1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิดชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.04/82.08 ซึ่งเป็นไปตามตามเกณฑ์ 80/80 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ดำเนินการ ดังนี้ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 2) แบบวัดความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีการจัดทำอย่างเป็นระบบและวิธีการที่เหมาะสม โดยศึกษาจากหลักสูตรเอกสารที่เกี่ยวข้องแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญผ่านการทดลองให้มีการปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริงจึงทำให้แบบทดสอบและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมิตรา บุตรศรีเมือง (2550) กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดไว้นักเรียนระบายความรู้สึกนึกคิดของตนเองออกมาในทางสร้างสรรค์ เข้าใจ เห็นคุณค่า และชื่นชมศิลปะ วรรณคดี ได้ปรับตัวทางอารมณ์และทางสังคม ประสบการณ์จากการอภิปรายร่วมกันจะช่วยพัฒนาทักษะในการเขียนได้มากกว่าการให้เขียนแต่เพียงอย่างเดียว

2. สรุปผลการวิจัยข้อ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 0.7500 หมายความว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 75.00 ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนได้เรียนรู้จาก การแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดและประสบการณ์แก่กันและกัน ได้ร่วมกิจกรรมที่ สนใจทำให้นักเรียนเรียนรู้บทเรียนได้ดี (วิลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2549) และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่สร้างขึ้นได้ผ่านขั้นตอนในการสร้างอย่างเป็นระบบและผ่านการตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องจากผู้อำนวยการ โรงเรียนและผู้เชี่ยวชาญ ผ่านการทดลองใช้ แบบทดสอบ ผ่านการหาค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และหาค่าความ เชื่อมั่น จึงทำให้แบบทดสอบมีคุณภาพวัดผลการเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชุติพร พินิจพล (2554) ได้ศึกษา เรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิง วิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษา พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แผนผัง ความคิด เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6014 หมายความว่า นักเรียนมีความ ก้าวหน้าในการเรียนรู้คิดเป็นร้อยละ 60.14

3. สรุปผลการวิจัยข้อ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระหว่าง ก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้แผนผังความคิด มีคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อน เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้แผนผังความคิด เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนได้ใช้จินตนาการหรือความคิด คำนี้เขียนออกมาด้วยถ้อยคำที่สละสลวยประทับใจผู้อ่าน ผู้ฟัง และให้ความรู้สึกในทางเพลิดเพลินใจและส่งเสริม ระดับสติปัญญาไปในตัว สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมิตรา บุตรศรีเมือง (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถใน การเขียนเชิงสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แผนผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนรู้ด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการพัฒนา ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด มีคะแนนเฉลี่ยในการเขียนเชิงสร้างสรรค์และคะแนนเฉลี่ยในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุติพร พินิจพล (2554) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรม การเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

4. สรุปผลการวิจัยข้อ 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แผนผังความคิด นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด ทั้งนี้เพราะกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิดมีรูปแบบการเรียนการสอน ที่ประกอบด้วยหลักการและเหตุผล แนวคิดพื้นฐานในการออกแบบกิจกรรมที่ชัดเจน ทำให้นักเรียนมีคะแนนความคิด สร้างสรรค์ที่สูงขึ้น และมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิรินาฏ กางโหล่น (2549) ได้วิจัยการพัฒนาแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการชนิดข้ามกลุ่มสาระโดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) ชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 1 โดยนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แผนภาพความคิดโดยรวมและราย ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2546). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพมหานคร: ครูสภาลาดพร้าว.
- ชลีพร พินิจพล. (2554). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2546). *การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่อการศึกษาและมืออาชีพ*. กรุงเทพมหานคร: ธารอักษร.
- เบญจมาศ คุ่มทรัพย์. (2550). *การพัฒนาแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, กรุงเทพมหานคร.
- ปราณี สุรสิทธิ์. (2541). *การเขียนสร้างสรรค์เชิงวารสารศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: แสงดาว.
- พรเพ็ญ ปลีกกล้า. (2557). *การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกทักษะ (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- พวงเพชร เอี่ยมภูงา. (2547). *การพัฒนาแผนการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยโครงงาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2549). *นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม: มหาสารคาม*.
- สถาบันราชภัฏราชชนรินทร์. (2546). *เทคนิคการบริหารและการวางแผน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ.
- สมพิศ คงทรง. (2549). *การสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองแก สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สิริญากร สดแสงจันทร์. (2547). *การพัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สิรินาถ กางโหลน. (2549). *การพัฒนาแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการชนิดข้ามกลุ่มสาระ โดยใช้แผนผังความคิด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเปือยน้อยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สุมิตรา บุตรศรีเมือง. (2550). *การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2548). *กิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 8)*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.